

KERAJAAN MALAYSIA

Perolehan Perunding Secara Am

PERBENDAHARAAN MALAYSIA

KANDUNGAN

PK 3.1 PEROLEHAN PERUNDING SECARA AM.....	2
1. Pendahuluan	2
2. Kebenaran Menggunakan Perkhidmatan Perunding	2
3. Definisi Perunding Dalam Perolehan Kerajaan	4
4. Perunding Fizikal & Perunding Bukan Fizikal	6
5. Kod Bidang Perkhidmatan Perunding	7
6. Pihak Berkuasa Melulus.....	9
7. Jawatankuasa Penilaian Perunding	12
8. Kaedah Perolehan Perunding	18
9. Terma Rujukan Perunding	20
10. Pelantikan <i>Lead Consultant</i> Bagi Projek Pembangunan Fizikal Kerajaan....	24
11. Pelantikan Perunding Individu.....	24
12. Pelantikan Perunding Asing	26
13. Penggunaan Sistem Maklumat Bersepadu Perolehan Kerajaan (MyGPIS) ..	28
14. Tarikh Kuat Kuasa	30

PK 3.1 PEROLEHAN PERUNDING SECARA AM

1. Pendahuluan

- 1.1. Pekeliling Perbendaharaan PP/PK3 ini adalah bagi menggantikan Manual Perolehan Perkhidmatan Perunding (MPPP) Edisi 2011 (Pindaan Kedua) dan berkuatkuasa mulai 3 Julai 2014 serta boleh diakses dengan mudah melalui Portal Pekeliling Perbendaharaan.
- 1.2. Mulai 1 April 2021, Sistem ePerunding telah digantikan dengan Modul Perunding dalam Sistem Maklumat Bersepadu Perolehan Kerajaan (MyGPIS) di mana semua maklumat yang dahulunya berada dalam sistem ePerunding dipindahkan ke dalam sistem MyGPIS dan ditambah baik dengan memperkenalkan beberapa fungsi tambahan.

2. Kebenaran Menggunakan Perkhidmatan Perunding

- 2.1. **Rujukan Kepada Jabatan Kerja Raya atau Jabatan Pengairan dan Saliran Selaku Jabatan Teknik Selaras Dengan AP182 dan AP186**
 - 2.1.1. Kerajaan telah mempertanggungjawabkan Jabatan Kerja Raya (JKR) dan Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS) selaku Jabatan Teknik bagi melaksanakan semua projek pembangunan fizikal bagi pihak Kerajaan tanpa mengira had nilai. Oleh itu, Agensi hendaklah mendapatkan perkhidmatan daripada JKR atau JPS bagi melaksanakan semua projek pembangunan fizikal Kerajaan. Pelepasan secara bertulis perlu diperolehi terlebih dahulu daripada JKR atau JPS sekiranya Agensi berhasrat untuk melaksanakan sendiri mana-mana projek pembangunan fizikal kecuali bagi kerja ukur dan kerja pembaikan yang tidak melibatkan perubahan struktur.
 - 2.1.2. Agensi hendaklah mengemukakan kepada JKR atau JPS maklumat lengkap seperti berikut:
 - (a) Kedudukan status tapak projek;
 - (b) Ringkasan projek;
 - (c) Siling projek;
 - (d) Peruntukan tahunan; dan
 - (e) Jadual pelaksanaan projek.
 - 2.1.3. Sekiranya JKR atau JPS tidak berkemampuan untuk melaksanakan kerja-kerja tersebut, hendaklah mengemukakan maklum balas kepada Agensi dalam tempoh 14 hari kalendar daripada tarikh surat Agensi diterima di pejabat Jabatan Teknik. Agensi adalah bertanggungjawab memastikan surat tersebut disahkan penerimaan oleh JKR atau JPS sebagai bukti. Jika tiada

maklum balas diterima oleh Agensi dalam tempoh tersebut, Agensi dibenarkan untuk melaksanakan sendiri projek berkenaan.

- 2.1.4. Untuk kerja-kerja tambahan atau pengubahsuaian yang melibatkan bangunan Kerajaan Persekutuan, kelulusan daripada Bahagian yang berkenaan di Jabatan Perdana Menteri atau Jabatan yang diberi tanggungjawab untuk mengurus hal ini hendaklah diperolehi terlebih dahulu dan perenggan 2.2.1 dan 2.2.2 hendaklah dipatuhi.
- 2.1.5. Untuk kerja-kerja tambahan atau pengubahsuaian yang melibatkan bangunan yang disewa, kebenaran tuan punya bangunan hendaklah diperolehi terlebih dahulu. Agensi bolehlah menggunakan perkhidmatan perunding yang bertanggungjawab ke atas bangunan tersebut dan jika perunding berkenaan enggan, Agensi bolehlah melantik perunding sendiri dengan mengikut peraturan semasa.

2.2. Kebenaran Pegawai Pengawal

Sekiranya Agensi tidak mempunyai kakitangan yang kompeten atau kepakaran dan memerlukan perkhidmatan perunding bagi melaksanakan sesuatu projek pembangunan fizikal atau kajian, Agensi hendaklah terlebih dahulu mendapatkan kebenaran rasmi (minit mesyuarat/ surat/memo) daripada Pegawai Pengawal.

2.3. Rujukan Kepada Unit Pemodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia (MAMPU)

Agensi hendaklah memastikan semua perolehan ICT yang memerlukan perkhidmatan perunding secara *outsourcing* hendaklah dirujuk ke MAMPU terlebih dahulu melalui Jawatankuasa Pemandu ICT (JPICT) Kementerian sebelum sebarang proses perolehan boleh dimulakan.

2.4. Kelulusan Jawatankuasa Perancangan Pembangunan Negara (JPPN)

Agensi hendaklah memastikan semua perolehan perunding bagi kos projek pembangunan fizikal melebihi RM500 juta hendaklah dirujuk dan mendapat kelulusan prinsip daripada JPPN terlebih dahulu sebelum sebarang proses perolehan boleh dimulakan. Pelepasan untuk melaksanakan sendiri projek ini hendaklah diperolehi daripada JKR atau JPS terlebih dahulu sebelum permohonan dirujuk kepada JPPN.

2.5. Kebenaran Jawatankuasa Perolehan Perunding Asing (JPPA)

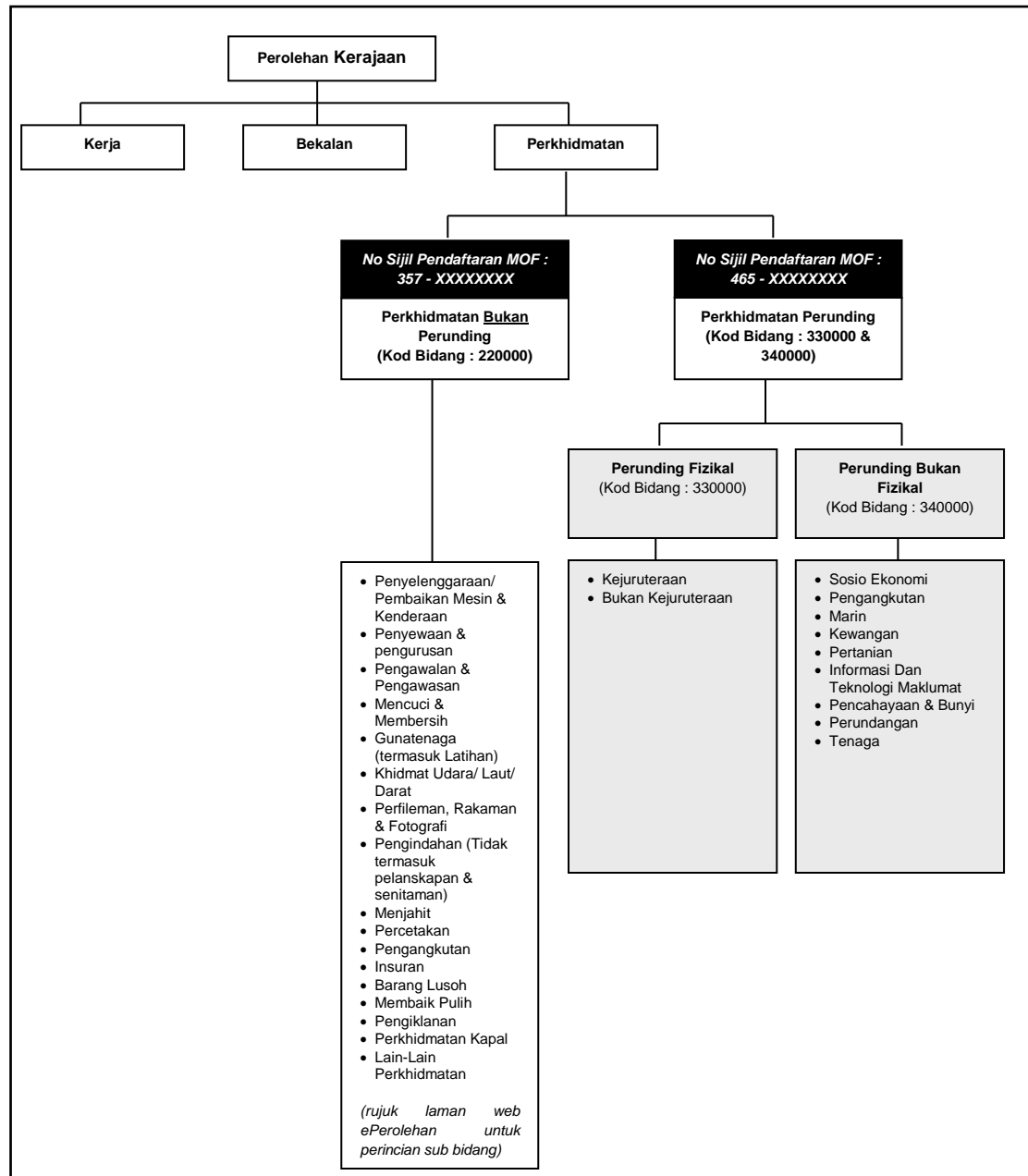
- 2.5.1. Selepas kebenaran daripada Pegawai Pengawal diperolehi, Agensi hendaklah memastikan semua perolehan perunding asing (sama ada secara Lantikan Terus Beserta Kos Siling atau Tender) hendaklah mendapat kebenaran JPPA juga sebelum perolehan tersebut boleh diteruskan untuk dipelawa kepada perunding asing bagi projek/kajian tersebut.

- 2.5.2. Maklumat awal yang perlu dikemukakan kepada JPPA hendaklah sekurang-kurangnya mengandungi perkara berikut:
- (a) Nama projek/kajian;
 - (b) Anggaran kos projek/kos kajian;
 - (c) Latar belakang projek/kajian; dan
 - (d) Justifikasi keperluan penglibatan perunding asing (sama ada firma asing, perunding individu atau personel asing di dalam pasukan projek/kajian oleh firma tempatan)
- 2.5.3. Sebaik sahaja kebenaran diperoleh daripada JPPA, agensi boleh meneruskan proses perolehan berdasarkan peraturan perolehan perunding yang sedang berkuat kuasa.
- 2.5.4. Semua permohonan pelantikan perunding asing sama ada firma asing, perunding individu atau personel asing di dalam pasukan projek/kajian oleh firma tempatan hendaklah diperakukan oleh LP Agensi kepada JPPA untuk pertimbangan dan kelulusan berdasarkan had nilai kuasa yang ditetapkan di **Perenggan 12**.
- 2.5.5. Bagi permohonan pelantikan perunding asing sama ada firma asing, perunding individu atau personel asing di dalam pasukan projek/kajian oleh firma tempatan yang perlu dibawa ke MOF, Agensi hendaklah mendapatkan perakuan Pegawai Pengawal untuk dibawa kepada JPPA sebelum dimuktamadkan di MOF.

3. Definisi Perunding Dalam Perolehan Kerajaan

- 3.1. Definisi perkhidmatan perunding dalam perolehan Kerajaan adalah perunding yang dilantik oleh sesebuah Agensi Kerajaan berdasarkan kepakaran dan pengalaman perunding tersebut bagi melaksanakan sesebuah projek pembangunan fizikal atau kajian Kerajaan dan turut memenuhi syarat-syarat berikut:
- 3.1.1. Perunding berdaftar dengan MOF dengan nombor pendaftaran 465-XXXXXXX; dan
 - 3.1.2. Perunding berdaftar di bawah kod bidang 330000 (fizikal) atau 340000 (bukan fizikal) atau kod bidang perkhidmatan perunding yang diluluskan oleh Kerajaan dari semasa ke semasa.

3.2. Perbezaan perkhidmatan perunding dan perkhidmatan bukan perunding adalah sepertimana gambarajah di bawah:

3.3. Agensi hendaklah memastikan bahawa perunding yang dilantik hanya dibenarkan untuk memberi perkhidmatan berdasarkan kod bidang yang telah didaftarkan sahaja iaitu sebagaimana dinyatakan di dalam sijil pendaftaran MOF firma masing-masing. Agensi juga hendaklah merekodkan pelantikan perunding di dalam Sistem Maklumat Bersepadu Perolehan Kerajaan (MyGPIS).

- 3.4. Perolehan perkhidmatan/nasihat kepakaran yang ditawarkan oleh firma perunding yang tidak berdaftar dengan MOF atau bukan di bawah kod bidang perkhidmatan perunding yang telah diluluskan oleh MOF adalah tidak dibenarkan.

4. Perunding Fizikal & Perunding Bukan Fizikal

- 4.1. **Perunding Fizikal** adalah seperti berikut :

- 4.1.1. Arkitek, kejuruteraan awam dan struktur, kejuruteraan mekanikal dan elektrik, ukur bahan, perancang bandar dan desa, landskap, hiasan dalaman, akustik, alam sekitar dan lain-lain perkhidmatan teknikal yang berkaitan dengan kejuruteraan dan/atau projek pembinaan antaranya menyediakan reka bentuk terperinci, penyediaan dokumen tender dan lain-lain;
- 4.1.2. Kerja ukur tanah dan kerja ukur khusus seperti *hydrography*, *aerial photogrammetry*, *remote sensing* dan lain-lain;
- 4.1.3. Perkhidmatan penilaian fizikal seperti penilaian harta, audit & *assessment* dan lain-lain; dan
- 4.1.4. Kajian fizikal yang berkaitan dengan kerja-kerja kejuruteraan dan/atau projek pembinaan, antaranya kajian kemungkinan/kajian awalan kejuruteraan, kajian tebatan banjir/cerun, kajian rancangan tempatan/struktur, kajian *Environmental Impact Assessment* (EIA) dan lain-lain.

- 4.2. **Perunding Bukan Fizikal** adalah seperti berikut :

- 4.2.1. Kajian kemungkinan, kajian ekonomi, kajian penswastan dan kajian-kajian lain;
- 4.2.2. Kajian berkaitan pengurusan seperti pengurusan sumber manusia, kewangan dan perakaunan, percukaian, pengurusan kualiti, perundangan, kerja-kerja audit kewangan, kerja-kerja audit pengurusan, teknologi maklumat dan komunikasi serta bidang pengurusan lain; dan
- 4.2.3. Perkhidmatan perunding lain mengikut kategori yang diperlukan oleh Agensi dan ditentukan oleh Perbendaharaan dari semasa ke semasa.

5. Kod Bidang Perkhidmatan Perunding

Berikut adalah senarai semasa kod bidang perkhidmatan perunding:

5.1. 330000 - Perkhidmatan Perunding Fizikal

5.1.1. Bidang Kejuruteraan :

- 330101 - Kejuruteraan Awam
- 330102 - Kejuruteraan Struktur
- 330103 - Kejuruteraan Elektrik
- 330104 - Kejuruteraan Mekanikal
- 330105 - Kejuruteraan Elektronik
- 330106 - Kejuruteraan Kimia
- 330107 - Kejuruteraan Perlombongan
- 330108 - Kejuruteraan Marin
- 330109 - Kejuruteraan Geologi
- 330110 - Kejuruteraan Industri
- 330111 - Kejuruteraan *Naval Architecture*
- 330112 - Pengurusan Aeroangkasa
- 330113 - Kejuruteraan Pertanian
- 330114 - Kejuruteraan Telekomunikasi
- 330115 - Kejuruteraan Nuklear
- 330116 - Penilaian Harta (Forensik)

5.1.2. Bidang Bukan Kejuruteraan

- 330201 - Arkitek
- 330202 - Ukur Bahan
- 330203 - Ukur Tanah
- 330204 - Hiasan Dalaman
- 330205 - Arkitek Lanskap
- 330206 - Perancangan Bandar dan Wilayah
- 330207 - Kajian Alam Sekitar
- 330208 - Ukur Bangunan (institut Juruukur Malaysia)
- 330209 - Pengurusan Nilai Fizikal
- 330210 - Sains Kesihatan/Perancangan Perubatan

5.2. 340000 - Perkhidmatan Perunding Bukan Fizikal

5.2.1. Sosio Ekonomi

- 340101 - Kajian Organisasi
- 340102 - Kajian Penswastan dan Pengkomersilan
- 340103 - Kajian Ekonomi
- 340104 - Kajian Kemasyarakatan Sosio-Ekonomi
- 340105 - Kajian Pemasaran dan Penyelidikan
- 340106 - Kajian Sumber Manusia
- 340107 - Kajian Pelancongan
- 340108 - Kajian Keselamatan
- 340109 - Pengurusan Nilai Bukan Fizikal

5.2.2. Pengangkutan

340201 - Kajian Rangkaian Pengangkutan
340202 - Kajian Trafik

5.2.3. Marin

340301 - Kajian Marin

5.2.4. Kewangan

340401 - Kajian Kewangan
340402 - Kajian Percukaian
340403 - Penilaian Harta/Hartanah
340404 - Kajian Pelaburan

5.2.5. Pertanian

340501 - Kajian Perhutanan
340502 - Kajian Pertanian
340503 - Kajian Sumber Asli/Rekreasi & Taman-Taman
340504 - Teknologi Makanan
340505 - Kajian Perikanan
340506 - Kajian Komoditi

5.2.6. Informasi Dan Teknologi Maklumat (ICT)

340601 - Kajian Telekomunikasi
340602 - Perancangan Strategik ICT (ISP)
340603 - Kajian Pengurusan Infrastruktur ICT
340604 - Kajian Pengurusan Keselamatan ICT
340605 - Kajian Pengurusan Maklumat ICT

5.2.7. Pencahayaan dan Bunyi

340801 - Kajian Pencahayaan
340802 - Kajian Audiovisual dan Akustik

5.2.8. Perundangan

340901 - Kajian Perundangan

5.2.9. Tenaga

341001 - Kajian Pengurusan Tenaga
341002 - Kajian Teknologi Hijau

5.3. Agensi hendaklah sentiasa merujuk kepada laman sesawang www.eperolehan.gov.my untuk senarai kod bidang yang terkini dari masa ke semasa.

6. Pihak Berkuasa Melulus

- 6.1. Bagi tujuan kelulusan permohonan perolehan perkhidmatan perunding, terdapat tiga (3) Pihak Berkuasa Melulus (PBM) iaitu:

- 6.1.1. Lembaga Perolehan (LP);
- 6.1.2. Jawatankuasa Perolehan Perunding Asing (JPPA); dan
- 6.1.3. Kementerian Kewangan (MOF).

- 6.2. Keanggotaan LP Agensi

Keanggotaan LP Agensi adalah sebagaimana yang ditetapkan dalam PP/PK2.

- 6.3. Had Nilai Kuasa Melulus PBM

PBM	Had Nilai Kuasa Melulus PBM
Lembaga Perolehan Agensi	(a) Kos projek pembangunan fizikal sehingga RM300 juta (b) Kos kajian sehingga RM5 juta (c) Kos kerja ukur sehingga RM5 juta
Kementerian Kewangan	(a) Kos projek pembangunan fizikal melebihi RM300 juta (b) Kos kajian melebihi RM5 juta (c) Kos kerja ukur melebihi RM5 juta

- 6.4. Agensi hendaklah memastikan permohonan perolehan perkhidmatan perunding dikemukakan kepada LP Agensi mengikut had nilai kuasa yang telah ditetapkan. Namun begitu, sekiranya keputusan LP Agensi adalah tidak sebulat suara, keputusan hendaklah dimuktamadkan di MOF. PBM di peringkat yang lebih rendah tidak boleh mempertimbang dan menyetujui permohonan perolehan perkhidmatan perunding melebihi had nilai masing-masing yang telah ditetapkan. Manakala PBM di peringkat yang lebih tinggi boleh mempertimbang dan menyetujui permohonan perolehan perkhidmatan perunding di bawah had nilai kuasanya.
- 6.5. Agensi adalah dilarang memecah kecilkan nilai projek bagi mengelakkan daripada melaksanakan pelawaan yang lebih kompetitif. Pematuhan ini adalah selaras dengan hasrat AP 181(a).
- 6.6. Bagi menyeragamkan dan mempercepatkan proses pelantikan perkhidmatan perunding untuk sesuatu projek fizikal, Agensi adalah dinasihat supaya mempelawa perunding-perunding di dalam bidang yang diperlukan (contohnya, Arkitek, Kejuruteraan, Ukur Bahan, atau lain-lain) secara serentak.

6.7. Tanggungjawab Pihak Berkuasa Melulus Agensi Secara Am**6.7.1. LP Agensi secara amnya diberi kuasa seperti berikut:**

- (a) Memilih dan mempertimbangkan pelantikan perkhidmatan perunding (termasuk kos/kos siling perkhidmatan) tertakluk kepada had kuasa yang dibenarkan;
- (b) Menyemak dan memperakukan semua permohonan pelantikan perunding termasuk permohonan kos perunding/kos tambahan bagi yang perlu dibawa kepada pertimbangan dan kelulusan di peringkat MOF;
- (c) Memperakukan permohonan pelantikan perunding asing kepada Jawatankuasa Pelantikan Perunding Asing (JPPA) yang dipengerusikan oleh Ketua Pengarah Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri (UPE, JPM) berdasarkan syarat dan had nilai kuasa yang ditetapkan;
- (d) Mempertimbang senarai pendek perunding yang diperakukan oleh Jawatankuasa Penilaian Perunding (JPP) bagi tender terbuka pra kelayakan;
- (e) Membuat keputusan perolehan perkhidmatan perunding secara bermesyuarat. Keputusan secara edaran adalah tidak dibenarkan;
- (f) Memastikan semua permohonan pelantikan perunding termasuk permohonan kos perunding, kos tambahan dan lanjutan tempoh kontrak sebelum dibawa untuk pertimbangan dan kelulusan di peringkat LP Agensi, telah disemak dan diperakukan oleh JPP terlebih dahulu;
- (g) Memastikan Ahli JPP dan Ahli Jawatankuasa Pembuka Tender terdiri daripada pegawai yang berbeza;
- (h) Memastikan Ahli JPP dan PBM terdiri daripada pegawai yang berbeza;
- (i) Memastikan tempoh sah laku tawaran firma masih berkuat kuasa sebelum keputusan pelantikan dibuat. Sebarang pelanjutan tempoh sah laku tawaran firma boleh diperolehi daripada Pengerusi LP Agensi;
- (j) Memastikan peruntukan mencukupi dan tidak melebihi kos siling sebelum keputusan dibuat;
- (k) Mempertimbangkan perubahan skop perkhidmatan perunding yang tidak melibatkan perubahan kos;

- (l) Mempertimbangkan pelanjutan tempoh perjanjian perkhidmatan perunding yang tidak melibatkan perubahan kos tertakluk kontrak masih berkuat kuasa. Pemakaian AP201.1 adalah dikecualikan untuk perolehan perunding;
- (m) Sekiranya dalam membuat keputusan pemilihan perunding terdapat kekurangan maklumat penting dan maklumat tersebut tidak dapat diperolehi dengan segera serta kekurangan maklumat tersebut boleh menjejaskan keputusan yang dibuat, PBM berhak menangguhkan mesyuarat pada hari tersebut dan membenarkan Agensi menghubungi perunding untuk mendapatkan maklumat yang diperlukan;
- (n) Memastikan JPP/Agensi mengemukakan perakuan menggunakan format perakuan yang telah ditetapkan. Format yang ditetapkan mengandungi maklumat dan dokumen sokongan yang diperlukan bertujuan membantu PBM membuat keputusan;
- (o) Memastikan urus setia PBM menyediakan kertas keputusan PBM dengan menggunakan format keputusan yang telah ditetapkan. Format tersebut telah ditetapkan untuk memudahkan audit atau siasatan dilaksanakan; dan
- (p) Mengarahkan agar Agensi melaksanakan semula proses perolehan perkhidmatan perunding jika didapati terdapat sebarang ketidakpatuhan ke atas prinsip atau peraturan yang sedang berkuat kuasa.

6.7.2. Tanggungjawab tambahan LP Agensi

- (a) Mempertimbang dan meluluskan pelanjutan tempoh perjanjian perkhidmatan perunding dan/atau tambahan kos perunding tertakluk kepada syarat berikut (AP201.1 adalah dikecualikan):
 - (i) tambahan kos sehingga maksimum 100% daripada kos asal perunding yang telah diluluskan oleh LP Agensi atau MOF disebabkan oleh perubahan skop asal;
 - (ii) tambahan kos tanpa had nilai yang disebabkan *Variation Order* (VO) dan *Extension Of Time* (EOT) dalam kontrak dengan pihak kontraktor. Walau bagaimanapun, Agensi hendaklah memastikan pertimbangan dan kelulusan yang dibuat hendaklah selaras dengan syarat-syarat yang ditetapkan dalam PK2.3;

- (iii) Semua pertimbangan hendaklah dibuat semasa perjanjian perunding masih berkuat kuasa; dan
 - (iv) Sekiranya Agensi mengemukakan pelanjutan tempoh kontrak dan/atau permohonan tambahan kos kepada LP Agensi setelah perjanjian perunding tamat, Pegawai Pengawal diberi penurunan kuasa tanpa had nilai untuk mempertimbangkan permohonan tersebut dan bertanggungjawab sepenuhnya ke atas sebarang keputusan yang dibuat. Pegawai Pengawal mempunyai kuasa untuk mempertimbangkan permohonan tersebut dan menentukan kaedah-kaedah bayaran seperti kaedah bayaran melalui Arahan Perbendaharaan (AP59) atau lain-lain terutamanya bagi kerja-kerja yang telah dilaksanakan oleh perunding dalam tempoh perjanjian telah tamat dan tanpa sebarang kelulusan pelanjutan oleh PBM diperolehi terlebih dahulu. Amaran juga hendaklah dikeluarkan kepada Agensi atau pegawai Kerajaan yang terlibat bagi memastikan perkara yang sama tidak berulang lagi dalam projek/kajian Kerajaan yang lain. Keputusan yang dibuat hendaklah juga disalinkan kepada PBM yang asal sebagai makluman.
- (b) Mempertimbang dan meluluskan permohonan bayaran *abortive fees* perunding bagi Surat Setuju Terima (SST)/perjanjian perunding yang telah ditandatangani melalui perakuan JPP. Manakala bagi permohonan bayaran *abortive fees* perunding yang tiada SST hendaklah dikemukakan untuk pertimbangan dan keputusan MOF melalui perakuan JPP dan LP Agensi.

6.7.3. JPPA pula adalah bertanggungjawab untuk memutuskan perolehan perunding asing melalui perakuan LP Agensi berdasarkan had nilai yang ditetapkan seperti di **Perenggan 12**.

7. Jawatankuasa Penilaian Perunding

Bagi mendapatkan perkhidmatan perunding untuk melaksanakan sesuatu projek/kajian Kerajaan, Agensi Pelaksana hendaklah terlebih dahulu menubuhkan Jawatankuasa Penilaian Perunding (JPP) sama ada bagi Projek Pembangunan Fizikal/Kajian Fizikal atau JPP bagi Kajian Bukan Fizikal.

7.1. Keahlian JPP Bagi Projek Pembangunan Fizikal/Kajian Fizikal adalah seperti berikut:

7.1.1. Pengerusi: Ketua Agensi Pelaksana/Wakil

7.1.2. Sekurang-kurangnya 3 orang ahli merangkumi ketiga-tiga kategori berikut:

- (a) Seorang pegawai dalam Kumpulan Skim Perkhidmatan 'J' daripada Jabatan Teknik/Bukan Teknik/Unit Teknikal Agensi;
- (b) Seorang pegawai yang berkecualan daripada Agensi Pelaksana/Agensi lain; dan
- (c) Seorang pegawai daripada Bahagian yang menguruskan perolehan perkhidmatan perunding.

7.1.3. Ahli hendaklah terdiri daripada pegawai yang berkecualan akademik sekurang-kurangnya diploma dan ke atas.

7.1.4. Kuorum mesyuarat hendaklah terdiri daripada 4 atau lebih pegawai seperti berikut:

- (a) Pengerusi; dan
- (b) Sekurang-kurangnya seorang ahli daripada setiap kategori yang dinyatakan di para 7.2.2.

7.2. Keahlian JPP Bagi Kajian Bukan Fizikal adalah seperti berikut:

7.2.1. Pengerusi: Ketua Agensi Pelaksana/Wakil

7.2.2. Sekurang-kurangnya 2 orang ahli merangkumi kedua-dua kategori berikut:

- (a) Seorang atau lebih pegawai yang berkecualan daripada Agensi Pelaksana/Agensi lain; dan
- (b) Seorang atau lebih pegawai Agensi daripada Bahagian yang menguruskan perolehan perkhidmatan perunding Kerajaan.

7.2.3. Ahli hendaklah terdiri daripada pegawai yang berkecualan akademik sekurang-kurangnya diploma dan ke atas.

7.2.4. Kuorum mesyuarat hendaklah terdiri daripada 3 atau lebih pegawai seperti berikut :

- (a) Pengerusi;
- (b) Sekurang-kurangnya seorang ahli daripada setiap kategori yang dinyatakan di para 7.3.2.

- (c) Bagi kajian/pembangunan ICT, kuorum mesyuarat adalah 4 atau lebih kerana kehadiran wakil MAMPU daripada Skim Perkhidmatan 'F' sebagai salah seorang ahli JPP adalah mandatori.
- 7.3. Agensi dibenar melantik ahli sektor swasta untuk menganggotai JPP sekiranya terdapat keperluan dari segi kepakaran teknikal dan pengalaman yang tidak terdapat dalam kalangan pegawai Kerajaan tertakluk kepada syarat berikut:
- 7.3.1. Agensi hendaklah mengeluarkan surat lantikan secara rasmi kepada individu tersebut sama ada berperanan sebagai ahli tetap/ganti dan beliau hendaklah menyatakan persetujuannya untuk menganggotai jawatankuasa tersebut;
 - 7.3.2. Individu tersebut boleh diberi kemudahan elaun mesyuarat dan imbuhan balik di mana kadar elaun mesyuarat dan imbuhan balik tersebut ditentukan oleh Pegawai Pengawal masing-masing mengikut kepakaran dan kelayakan akademik tertakluk Agensi mempunyai peruntukan sedia ada yang mencukupi; dan
 - 7.3.3. Firma yang diwakili oleh individu tersebut tidak dibenarkan mengambil bahagian atau terlibat di dalam perolehan perunding bagi projek pembangunan fizikal atau kajian yang dibincangkan di dalam JPP tersebut untuk mengelakkan percanggahan kepentingan (*conflict of interest*).
- 7.4. Keahlian JPP sama ada dari kalangan sektor awam atau swasta boleh terdiri daripada pegawai yang berkelayakan akademik sekurang-kurangnya diploma dan ke atas. Memandangkan JPP merupakan penasihat teknikal dalaman kepada Agensi dan PBM, ahli yang dilantik hendaklah mempunyai pengalaman/kepakaran/pengetahuan yang tinggi dalam bidang yang diperlukan.
- 7.5. Cadangan keahlian JPP hendaklah mendapat kelulusan bertulis daripada Pegawai Pengawal/Pegawai Yang Diturunkan Kuasa/Ketua Agensi.
- 7.6. Penubuhan JPP boleh dilaksanakan sama ada secara tetap ataupun secara *ad hoc* tertakluk kepada kelulusan Pegawai Pengawal/ Pegawai Yang Diturunkan Kuasa/Ketua Agensi mengikut keperluan dan kapasiti Agensi. Bagi Agensi yang mempunyai bilangan projek/kajian yang melibatkan pelbagai bidang perkhidmatan perunding, Agensi adalah digalakkan untuk menubuhkan JPP secara *ad hoc* bagi membantu mempercepatkan proses perolehan perkhidmatan perunding Agensi berkenaan.

- 7.7. Agensi dibenarkan untuk menubuhkan Jawatankuasa Kecil JPP¹ (JKPP) sekiranya memerlukan bantuan di dalam melaksanakan penilaian perolehan perkhidmatan perunding. Walau bagaimanapun, Agensi hendaklah memastikan bahawa Jawatankuasa Kecil tersebut hendaklah membentangkan perakuan penilaian teknikal kepada JPP Induk terlebih dahulu untuk dimuktamadkan sebelum penilaian kos dibuat. Keanggotaan adalah merujuk kepada perenggan 7.2 atau 7.3 di atas dengan dipengerusikan oleh wakil Agensi Pelaksana yang gred jawatannya lebih rendah daripada Pengerusi JPP Induk.
- 7.8. Agensi Pelaksana hendaklah menjadi urus setia JPP. Pegawai Pengawal/Pegawai Yang Diturunkan Kuasa/Ketua Agensi hendaklah memastikan peranan urus setia JPP dilaksanakan oleh Bahagian/Unit yang bertanggungjawab mengendalikan projek/kajian berkenaan.
- 7.9. **Tugas & Tanggungjawab JPP**

7.9.1. **Tugas dan tanggungjawab JPP adalah seperti berikut:**

- (a) Mempertimbangkan Terma Rujukan (TOR) yang telah disediakan oleh Agensi dengan memastikan ianya adalah jelas dan bersesuaian dengan keperluan projek/kajian;
- (b) Mempertimbangkan perincian anggaran kos perkhidmatan perunding yang telah disediakan oleh Agensi;
- (c) Menyemak dan menilai cadangan teknikal dan cadangan kos perunding serta membuat rundingan dengan firma bagi memuktamadkan kos perkhidmatan perunding bagi perolehan yang dilaksanakan secara Lantikan Terus Berserta Kos Siling tertakluk kos yang dirundingkan hendaklah tidak melebihi kos siling yang telah diluluskan oleh PBM;
- (d) Membuat pelarasan semula kos perkhidmatan perunding (*rationalize*) terhad bagi kesilapan aritmetik dan kos imbuhan balik sahaja;
- (e) Memperakukan firma perunding yang disenarai pendek untuk pertimbangan dan kelulusan PBM;
- (f) Menetapkan kriteria dan sub kriteria penilaian bagi penilaian teknikal dan penilaian kos sebelum tender diiklankan. **JPP tidak dibenarkan untuk meminda kriteria atau sub**

¹Keahlian Jawatankuasa Kecil JPP hendaklah mendapat kelulusan Pegawai Pengawal/Pegawai Yang Diturunkan Kuasa/Ketua Agensi.

kriteria atau skema pemarkahan setelah tender diiklankan;

- (g) Menetapkan markah lulus/*benchmark* bagi penilaian teknikal serta wajaran bagi Cadangan Teknikal dan Cadangan Kos untuk penilaian keseluruhan sebelum dokumen pelawaan disediakan. **JPP tidak dibenarkan untuk meminda markah lulus setelah tender diiklankan.** Oleh itu, JPP hendaklah memastikan markah lulus penilaian teknikal yang ditetapkan hendaklah munasabah. Sekiranya, semua petender gagal memenuhi markah lulus yang ditetapkan, perolehan hendaklah ditender semula secara tender terbuka.
- (h) Membuat penilaian teknikal dan penilaian kos secara bermesyuarat dan setiap ahli hendaklah menilai kesemua cadangan yang diedarkan secara individu;
- (i) Membuat penilaian ke atas cadangan teknikal dan cadangan kos yang dikemukakan oleh perunding berdasarkan kepada kriteria dan wajaran yang telah ditetapkan;
- (j) Menandatangani Surat Akuan Ahli/Pengerusi JPP sebelum memulakan sebarang penilaian;
- (k) Membuat rumusan penilaian dengan menyusun firma mengikut kedudukan markah tertinggi bagi penilaian keseluruhan;
- (l) Membuat penentuan sekiranya terdapat cadangan perunding yang mempunyai markah penilaian teknikal yang sama (markah seri) dengan melihat kepada markah yang telah diberikan ke atas kriteria kakitangan dan metodologi firma-firma berkenaan dan memilih firma yang mempunyai markah tertinggi dalam kedua-dua kriteria tersebut;
- (m) Menyemak dan memperakukan semua permohonan pelantikan perunding termasuk permohonan kos perunding/kos tambahan/pelanjutan tempoh kontrak sebelum dibawa untuk pertimbangan dan kelulusan di peringkat PBM;
- (n) Bertanggungjawab sepenuhnya ke atas semakan dan perakuan yang dikemukakan kepada PBM; dan
- (o) Menandatangani Surat Akuan Selesai Tugas Jawatankuasa Berkaitan Perolehan Perkhidmatan Perunding.

7.9.2. Tugas dan tanggungjawab Urusetia JPP adalah seperti berikut:

- (a) Memastikan semua permohonan pelantikan perunding termasuk permohonan kos perunding atau kos tambahan untuk pertimbangan dan kelulusan di peringkat LP Agensi, hendaklah disemak dan diperakukan oleh JPP terlebih dahulu. Bagi permohonan untuk pertimbangan dan kelulusan oleh MOF pula, permohonan tersebut hendaklah disemak oleh JPP dan diperakukan oleh LP Agensi terlebih dahulu sebelum dikemukakan ke MOF;
- (b) Mengatur mesyuarat bagi tujuan penilaian ke atas Cadangan Teknikal dan Cadangan Kos yang telah dikemukakan oleh Agensi;
- (c) Menandatangani Surat Akuan Urusetia Bagi JPP sebelum memulakan sebarang tugas;
- (d) Menyemak Cadangan Teknikal dan Cadangan Kos dan dokumen yang disertakan adalah lengkap;
- (e) Mengedarkan Surat Akuan Ahli/Pengerusi Bagi JPP terlebih dahulu kepada ahli JPP untuk ditandatangani sebelum sebarang penilaian boleh dibuat;
- (f) Memastikan cadangan teknikal perunding diedarkan kepada ahli JPP untuk penilaian sebelum cadangan kos diedarkan;
- (g) Mengedarkan cadangan kos perunding yang lulus penilaian teknikal sahaja;
- (h) Menyediakan kertas perakuan untuk pertimbangan PBM dengan menggunakan format yang telah ditetapkan; dan
- (i) Menandatangani Surat Akuan Selesai Tugas Jawatankuasa Berkaitan Perolehan Perkhidmatan Perunding.

8. Kaedah Perolehan Perunding

- 8.1. Sebelum Agensi melaksanakan sesuatu projek/kajian Kerajaan, Agensi hendaklah menentukan terlebih dahulu keperluan projek/kajian tersebut serta bidang dan skop perkhidmatan firma perunding yang diperlukan dengan mengambil kira keupayaan Agensi iaitu dari segi kepakaran dan pengetahuan kakitangan Agensi sedia ada.
- 8.2. Sebelum melaksanakan proses pemilihan firma perunding, Agensi hendaklah mendapatkan persetujuan daripada Pegawai Pengawal ke atas keperluan penggunaan perkhidmatan perunding bagi melaksanakan sesuatu projek/kajian.
- 8.3. Pemilihan Firma perunding hendaklah dilaksanakan dengan menggunakan tiga kaedah berikut:
 - 8.3.1. Lantikan Terus Berserta Kos Siling;
 - 8.3.2. Tender Terbuka; atau
 - 8.3.3. Tender Terbuka Pra Kelayakan.
- 8.4. Had nilai kaedah perolehan perunding adalah seperti berikut:

Kaedah Perolehan	Had Nilai Perolehan (RM)
Lantikan Terus Berserta Kos Siling	Kos Projek Pembangunan Fizikal sehingga RM50 juta Kos Kajian sehingga RM500 ribu Kos Kerja Ukur sehingga RM500 ribu
Tender Terbuka atau Tender Terbuka Pra Kelayakan	Kos Projek Pembangunan Fizikal melebihi RM50 juta Kos Kajian melebihi RM500 ribu Kos Kerja Ukur melebihi RM500 ribu

- 8.5. Ringkasan kaedah perolehan perunding adalah seperti di [Lampiran 1](#).
- 8.6. **Penentuan Kaedah Perolehan Perkhidmatan Perunding Yang Bersesuaian**
 - 8.6.1. Bagi melaksanakan perolehan perkhidmatan perunding untuk projek/kajian Kerajaan, Agensi hendaklah mematuhi kaedah perolehan perunding sepertimana yang ditetapkan.
 - 8.6.2. Perolehan perunding selain daripada kaedah yang ditetapkan adalah tidak dibenarkan melainkan mendapat kebenaran daripada MOF (e.g.: perolehan melalui pertandingan perunding).
 - 8.6.3. Bagi perolehan perkhidmatan perunding yang telah ditetapkan untuk dilaksanakan secara Lantikan Terus Berserta Kos Siling, Agensi adalah digalakkan untuk melaksanakan perolehan tersebut melalui kaedah tender terbuka.

- 8.6.4. Kaedah pemilihan perunding yang dijelaskan di dalam Pekeliling ini telah dirangka dan ditetapkan bertujuan mencapai objektif seperti berikut:

(a) **Pemilihan yang adil dan saksama**

- (i). Sebaik sahaja Agensi menetapkan kaedah perolehan perunding dan menentukan kriteria/sub kriteria penilaian firma perunding seperti nilai wajar, pemarkahan dan penanda aras markah lulus (*benchmarking*) bagi penilaian teknikal dan kos, Agensi hendaklah memastikan penilaian dilaksanakan berdasarkan kriteria/sub kriteria/ wajar/ permarkahan/ *benchmarking* yang telah ditentukan tersebut.
- (ii). Arahan dan syarat di dalam Dokumen Pelawaan hendaklah jelas agar firma perunding dapat memahami keperluan projek/kajian dengan tepat.
- (iii). Semasa penyediaan Cadangan Teknikal dan Cadangan Kos, firma perunding boleh mengemukakan pertanyaan secara bertulis kepada Agensi berhubung arahan/syarat yang terkandung dalam Dokumen Pelawaan sekiranya tidak memahaminya.
- (iv). Sebarang maklum balas daripada Agensi bagi mana-mana pertanyaan yang dikemukakan oleh firma berhubung arahan/syarat yang terkandung dalam Dokumen Pelawaan hendaklah diedarkan kepada semua firma perunding yang menyertai sesuatu pelawaan atau telah disenarai pendek.

(b) **Telus**

- (i). Proses pemilihan yang telus akan meningkatkan kualiti persaingan dengan cara mewujudkan elemen kepercayaan di kalangan Agensi dan Firma Perunding. Ini boleh mengelakkan tanggapan/persepsi yang kurang baik oleh firma selain boleh meminimalkan aduan atau tuduhan yang diterima oleh Kerajaan.
- (ii). Proses penilaian yang telus secara tidak langsung dapat menolak kemungkinan penggunaan budi bicara dan ketidakadilan dalam proses pemilihan firma perunding.

(c) **Kerahsiaan Maklumat**

- (i) Faktor kerahsiaan maklumat dalam proses pemilihan firma perunding adalah amat penting bagi menjamin integriti proses tersebut.
- (ii) Agensi adalah tidak dibenarkan memberi sebarang maklumat sulit kepada mana-mana firma dengan tujuan memberi kelebihan kepada firma tersebut. Sebarang perkongsian maklumat hendaklah dibuat secara edaran kepada semua firma perunding yang menyertai sesuatu pelawaan atau telah disenarai pendek.
- (iii) Agensi juga tidak dibenarkan mendedahkan proses penilaian atau sebarang perakuan oleh JPP kepada firma perunding atau pihak luar/kakitangan Agensi yang tidak terlibat dalam proses pemilihan tersebut.

9. Terma Rujukan Perunding

9.1. Kepentingan Terma Rujukan

- 9.1.1. Terma Rujukan (*Terms of Reference* - TOR) adalah kandungan utama yang diperlukan di dalam Dokumen Pelawaan.
- 9.1.2. TOR yang jelas dan lengkap adalah penting untuk memastikan perunding dapat memahami keperluan projek/kajian yang ingin dilaksanakan dan seterusnya memastikan kelancaran sesuatu projek/kajian. Penyediaan TOR yang baik dapat mengurangkan risiko kelewatan pelaksanaan projek/kajian, tambahan kos atau salah tafsiran ke atas kehendak sebenar Agensi. Selain itu, ia juga akan membantu Agensi dalam membuat anggaran kos perkhidmatan perunding dengan lebih tepat.
- 9.1.3. Agensi bertanggungjawab dalam menyediakan TOR bagi sesuatu projek/kajian yang ingin dilaksanakan. Penyediaan TOR sebaik-baiknya disediakan secara berpasukan, di mana pasukan tersebut terdiri daripada pegawai yang berpengetahuan dalam projek/kajian tersebut.
- 9.1.4. **Agensi bertanggungjawab memastikan TOR yang disediakan hendaklah disemak dan diluluskan oleh JPP terlebih dahulu sebelum sebarang proses perolehan dilaksanakan.**

9.2. **Rangka Terma Rujukan**

9.2.1. TOR hendaklah mengandungi sekurang-kurangnya perkara-perkara berikut:

- (a) Latar belakang projek/kajian;
- (b) Objektif pelantikan perunding;
- (c) Skop perkhidmatan perunding;
- (d) Tempoh perkhidmatan perunding;
- (e) Kaedah penetapan kos perkhidmatan perunding;
- (f) *Deliverables (output* yang dihasilkan);
- (g) Maklumat yang boleh disediakan oleh Kerajaan kepada Perunding;
- (h) Ringkasan projek (bagi projek pembangunan fizikal); dan
- (i) Perkara-perkara lain yang berkaitan.

9.2.2. **TOR Pra Kelayakan** hendaklah mengandungi sekurang-kurangnya perkara-perkara berikut:

- (a) Latar belakang projek/kajian;
- (b) Objektif pelantikan perunding; dan
- (c) Skop perkhidmatan perunding.

9.3. **Latar Belakang Projek/Kajian**

Latar belakang projek/kajian hendaklah mengandungi sekurang-kurangnya perkara-perkara berikut:

- 9.3.1 Nama Projek/Kajian;
- 9.3.2 Objektif Projek/Kajian;
- 9.3.3 Lokasi Projek/Kajian;
- 9.3.4 Kos siling Projek/Kajian;
- 9.3.5 Justifikasi Projek/Kajian;
- 9.3.6 Sejarah Projek/Kajian (apa yang telah dilakukan setakat ini dan oleh siapa) (jika berkaitan);
- 9.3.7 Senarai Projek/Kajian yang berkaitan dan maklumat asas;
- 9.3.8 Justifikasi keperluan perkhidmatan perunding dalam Projek/Kajian;
- 9.3.9 Tempoh pelaksanaan Projek/Kajian; dan
- 9.3.10 Sumber pembiayaan.

9.4. **Objektif Pelantikan**

TOR perlu menjelaskan dengan tepat objektif/tujuan dan hasil yang diharapkan daripada perunding adalah seperti berikut:

- 9.4.1 Penyediaan program pembangunan;
- 9.4.2 Penyediaan reka bentuk projek;
- 9.4.3 Penyediaan dokumen dan lukisan tawaran;
- 9.4.4 Pengurusan projek dan penyeliaan pembinaan;
- 9.4.5 Mengadakan Program Pembangunan Kapasiti/Latihan;
- 9.4.6 Peningkatan keupayaan dan latihan kakitangan;

- 9.4.7 Pengumpulan dan analisis data; dan
- 9.4.8 Perkara-perkara yang berkaitan berdasarkan keperluan projek/kajian.

9.5. **Skop Perkhidmatan Perunding**

- 9.5.1. Bidang perkhidmatan perunding yang diperlukan.
- 9.5.2. Menjelaskan semua aktiviti utama yang akan dilaksanakan oleh perunding serta *output* yang dikehendaki.
- 9.5.3. Perunding bertanggungjawab mencadangkan pendekatan dan metodologi bagi menghasilkan *output* termasuk carta organisasi pasukan projek/kajian, peranan dan tanggungjawab setiap ahli pasukan serta jadual pelaksanaan projek/kajian.
- 9.5.4. Bagi projek pembangunan fizikal, skop perkhidmatan perunding hendaklah dikaitkan dengan keperluan Brif Projek.

9.6. **Tempoh Perkhidmatan Perunding**

- 9.6.1. Penetapan tempoh perkhidmatan perunding adalah berdasarkan jadual pelaksanaan projek pembangunan fizikal/kajian yang disediakan tertakluk kepada skop dan bidang perkhidmatan yang berkaitan.
- 9.6.2. Panduan kepada Agensi untuk menentukan tempoh perkhidmatan perunding adalah seperti berikut:
 - (a) Projek Pembangunan Fizikal - bermula daripada pelantikan hingga tamat tempoh kecacatan/penutupan akaun projek bergantung pada keperluan Agensi;
 - (b) Kajian – bermula daripada pelantikan sehingga laporan akhir diterima dan dipersetujui oleh Agensi; dan
 - (c) Kerja Ukur – bermula daripada pelantikan sehingga pelan ukur (*survey plan*) siap dan dipersetujui oleh Agensi.

9.7. **Kaedah Penetapan Kos Perkhidmatan Perunding**

Penetapan kos perkhidmatan perunding bagi projek/kajian Kerajaan hendaklah menggunakan kaedah seperti di PK3.2.

9.8. **Deliverables (Output yang dihasilkan)**

Deliverables yang perlu disediakan oleh perunding adalah seperti berikut:

- 9.8.1 Laporan *Inception*/Konsep/Awalan;
- 9.8.2 Laporan Kemajuan Bulanan/Interim;
- 9.8.3 Laporan Akhir;
- 9.8.4 Laporan Kebenaran Merancang (bagi tujuan kelulusan perancangan Pihak Berkuasa Tempatan – *planning permission*);
- 9.8.5 Laporan Cadangan Pembangunan (bagi tujuan kelulusan pembangunan Pihak Berkuasa Tempatan – *development order*);
- 9.8.6 Laporan Kriteria Reka bentuk;
- 9.8.7 Laporan Pengiraan Reka Bentuk;
- 9.8.8 Laporan Akaun Muktamad Projek;
- 9.8.9 Laporan Jaminan dan Kawalan Kualiti (*QAQC Report*);
- 9.8.10 Dokumen tawaran;
- 9.8.11 Lukisan-lukisan tawaran;
- 9.8.12 Lukisan-lukisan pembinaan;
- 9.8.13 Lukisan-lukisan *As-Built*;
- 9.8.14 Laporan Pembaikan Kecacatan; dan
- 9.8.15 Lain-lain *output* yang bersesuaian mengikut keperluan projek/kajian.

9.9. **Maklumat yang boleh disediakan oleh Agensi kepada Perunding**

- 9.9.1. Agensi boleh menyediakan data atau maklumat berkaitan bagi membantu perunding memahami keperluan projek/kajian dengan lebih baik.
- 9.9.2. Agensi hendaklah mengingatkan perunding untuk menjaga, mengawas dan mengawal semua rahsia Kerajaan selaras dengan Akta Rahsia Rasmi 1972 (Akta 88).

9.10. **Brif Projek (Bagi Projek Pembangunan Fizikal)**

- 9.10.1. Brif projek adalah untuk mendokumen dan memperjelaskan kepada Agensi Pelaksana dan perunding segala keperluan sesuatu pembangunan daripada perspektif pengguna.
- 9.10.2. Brif projek sewajarnya menjelaskan keperluan terperinci projek termasuk hubung kait aktiviti-aktiviti antara satu sama lain, tatacara operasi dan penyelenggaraan kemudahan/bangunan tersebut. Brif projek hendaklah sekurang-kurangnya mengandungi maklumat-maklumat berikut:
 - (a) Aktiviti yang hendak dilakukan;
 - (b) Bilangan pengguna yang terlibat dalam aktiviti tersebut;
 - (c) Perkakas dan peralatan yang digunakan;
 - (d) *Performance Specification*;
 - (e) Keperluan kejuruteraan yang diperlukan; dan
 - (f) Lain-lain yang bersesuaian.

10. Pelantikan *Lead Consultant* Bagi Projek Pembangunan Fizikal Kerajaan

10.1. Agensi adalah dibenar melantik *Lead Consultant* bagi projek pembangunan fizikal dimana Agensi hanya perlu melantik satu firma perunding dari satu bidang sebagai *Lead Consultant* dan *Lead Consultant* pula melantik firma perunding dari bidang-bidang lain sebagai *Associate Consultants* bagi melaksanakan projek. Kebenaran ini adalah tertakluk kepada syarat-syarat berikut:

- 10.1.1. Kos projek pembangunan fizikal sehingga RM10 Juta;
- 10.1.2. Agensi menandatangani perjanjian dengan *Lead Consultant*;
- 10.1.3. *Associate Consultants* yang dipilih oleh *Lead Consultant* hendaklah berdaftar dengan MOF dan hendaklah dipersetujui oleh Agensi terlebih dahulu;
- 10.1.4. Bayaran kos perkhidmatan perunding hendaklah mematuhi PK3.2 dan bayaran bagi *Associate Consultants* hendaklah dibuat melalui *Lead Consultant*;
- 10.1.5. *Lead Consultant* hendaklah menandatangani perjanjian dengan semua *Associate Consultants* dan salinan perjanjian dikemukakan ke Agensi sebagai rekod;
- 10.1.6. *Lead Consultant* bertanggungjawab sepenuhnya terhadap skop perkhidmatan perunding yang lain di bawahnya meliputi tindakan kecuai, salah laku dan sebagainya oleh kakitangan *Associate Consultants*; dan
- 10.1.7. Kelulusan pelantikan perunding hendaklah dibawa untuk pertimbangan PBM mengikut had kuasa melulus seperti di **perenggan 6**.

11. Pelantikan Perunding Individu**11.1. Syarat Pelantikan Perunding Individu/Pegawai Kerajaan**

- 11.1.1. Perunding individu lazimnya ditakrifkan seperti berikut:
 - (a) Individu yang sedang berkhidmat dengan suatu firma dan/atau individu yang memberikan perkhidmatan secara *freelance*;
 - (b) Pegawai Kerajaan yang telah bersara dari perkhidmatan; atau
 - (c) Tenaga pengajar universiti (IPTA/IPTS) yang masih berkhidmat.

- 11.1.2. Pelantikan perunding secara individu tidak digalakkan, walau bagaimanapun adalah dibenarkan tertakluk kepada syarat-syarat berikut:
- (a) Hanya bagi Kajian Kerajaan atau yang memerlukan khidmat nasihat kepakaran individu tersebut bagi **pelaksanaan kajian berkenaan sahaja**;
 - (b) Kajian yang memerlukan kepakaran khusus yang tidak ditawarkan oleh firma sedia ada;
 - (c) Tempoh perkhidmatan perunding tidak melebihi 1 tahun;
 - (d) Kos perkhidmatan tidak melebihi RM500 ribu;
 - (e) Boleh melebihi dari seorang perunding individu tertakluk jumlah kos perkhidmatan semua perunding individu tersebut tidak melebihi RM500 ribu dan tidak melebihi tempoh 1 tahun;
 - (f) Kaedah bayaran adalah secara Input Masa di mana pengiraan yuran dan imbuhan balik hendaklah berdasarkan PK3.2;
 - (g) Kriteria pemilihan perunding individu tersebut boleh ditetapkan sendiri oleh JPP mengikut kesesuaian projek;
 - (h) Faktor Pengganda bagi perunding individu tempatan adalah maksimum 1.6 dan perunding individu asing adalah maksimum 1.0;
 - (i) Pelantikan dan kos perunding individu hendaklah mendapat kelulusan LP Agensi manakala bagi perunding individu asing hendaklah mendapat kelulusan daripada JPPA dengan perakuan LP Agensi;
 - (j) SST hendaklah dikeluarkan kepada perunding individu tersebut sebelum sebarang arahan memulakan kerja dikeluarkan; dan
 - (k) Perjanjian dengan perunding individu tersebut boleh disediakan menggunakan format perjanjian piawai seperti di PK3.8 dan ditandatangani sebelum sebarang bayaran boleh dibuat.
- 11.1.3. Perunding Individu diberi pengecualian daripada berdaftar dengan MOF.

12. Pelantikan Perunding Asing

12.1. Perkhidmatan Perunding Asing

12.1.1. Perunding Asing di dalam perolehan perkhidmatan perunding Kerajaan boleh ditakrifkan seperti berikut:

- (a) Firma di luar Negara yang dilantik secara *outsource* oleh firma tempatan/dilantik terus oleh Agensi;
- (b) Individu Asing yang bekerja dengan firma di luar Negara yang dilantik secara *outsourcing* oleh firma tempatan/dilantik terus oleh Agensi; dan
- (c) Individu Asing yang bekerja dengan firma tempatan yang dilantik secara *outsourcing* oleh firma tempatan/dilantik terus oleh Agensi.

12.1.2. Firma Asing yang berdaftar dengan Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM) adalah diklasifikasikan sebagai firma perunding tempatan.

12.1.3. Perunding tempatan hendaklah diberi keutamaan di dalam perolehan Kerajaan bagi tujuan peningkatan keupayaan (*capacity building*), kawalan ke atas aliran keluar mata wang dan dasar keselamatan negara.

12.2. Pihak Berkuasa Melulus Bagi Perolehan Perunding Asing

12.2.1. JPPA ditubuhkan sebagai PBM yang diberi kuasa untuk memutuskan pelantikan perunding asing mulai 1 April 2018 berdasarkan ketetapan berikut:

Bil.	Perkara	Had Nilai Kuasa Melulus	Pihak Berkuasa Melulus
1	Perunding Individu Asing secara lantikan terus/tender	Anggaran Kos Perunding Sehingga RM50 juta	JPPA
		Anggaran Kos Perunding Melebihi RM50 juta	MOF
2	Firma Asing secara lantikan terus/tender	Anggaran Kos Perunding Sehingga RM50 juta	JPPA
		Anggaran Kos Perunding Melebihi RM50 juta	MOF
3	Kakitangan Asing dalam pasukan projek/kajian Kerajaan yang dilantik oleh firma tempatan	Anggaran Kos Perunding Sehingga RM50 juta	JPPA
		Anggaran Kos Perunding Melebihi RM50 juta	MOF

- 12.2.2. Semua permohonan mengenai perolehan perunding asing sama ada firma asing/kakitangan asing/perunding individu asing bagi projek pembangunan fizikal/kajian Kerajaan hendaklah diperakukan oleh LP Agensi kepada JPPA untuk pertimbangan dan kelulusan berdasarkan had kuasa melulus yang ditetapkan. Bagi mana-mana permohonan perolehan perunding asing melebihi kuasa melulus JPPA, permohonan hendaklah dikemukakan ke MOF untuk pertimbangan dan kelulusan melalui perakuan JPPA.
- 12.2.3. Permohonan perolehan perunding asing yang dikemukakan ke JPPA hendaklah sekurang-kurangnya mengandungi maklumat berikut:
- (a) Nama projek/kajian;
 - (b) Kos projek/kajian;
 - (c) Nama firma tempatan (hanya terpakai jika melibatkan kakitangan asing dalam pasukan projek yang dicadangkan oleh firma tempatan);
 - (d) Nama firma asing/kakitangan asing/perunding individu asing;
 - (e) Latar belakang perunding asing; dan
 - (f) Kos perunding termasuk butiran yuran/gaji perunding dan imbuhan balik yang ditawarkan oleh firma asing/kakitangan asing/perunding individu asing yang terlibat bagi pelaksanaan projek/kajian Kerajaan.
- 12.2.4. JPPA bertanggungjawab memantau prestasi perunding asing melalui laporan berkala oleh Agensi berkenaan.
- 12.2.5. Urusetia JPPA bertanggungjawab menyediakan satu pangkalan data (*national repository*) berkaitan statistik pelantikan perunding asing yang diluluskan oleh JPPA dan dilaporkan kepada mana-mana mesyuarat pengurusan tertinggi Kerajaan termasuk sesaliran rekod ke MOF sekurang-kurangnya enam (6) bulan sekali, dengan dilengkapi maklumat berikut yang boleh diperolehi daripada Agensi:
- (a) Nama perunding;
 - (b) Nama projek/kajian;
 - (c) Tempoh projek/kajian;
 - (d) Tarikh kelulusan JPPA;
 - (e) Tarikh SST dikeluarkan;
 - (f) Nilai kos perunding asing (tanpa cukai);
 - (g) Jumlah kenan cukai pegangan kepada Lembaga Hasil Dalam Negeri;
 - (h) Tarikh kelulusan tapisan Majlis Keselamatan Negara (MKN); dan
 - (i) Prestasi Perunding (setelah projek/kajian tamat).

12.3. Bagi perolehan perkhidmatan perunding asing, Agensi hendaklah melaksanakan perkara-perkara berikut:

12.3.1. Mendapat kelulusan tapisan keselamatan MKN di Jabatan Perdana Menteri;

12.3.2. Mengenakan Cukai Pegangan (*Withholding Tax*) perkhidmatan individu/firma asing selaras dengan Akta Cukai Pendapatan 1967. Kadar semasa Cukai Pegangan adalah tertakluk kepada kadar semasa yang diluluskan Kerajaan;

12.3.3. Memastikan perunding individu asing dalam bidang arkitek, kejuruteraan dan ukur bahan berdaftar dengan Lembaga/Badan Profesional di negara masing-masing;

12.3.4. Memastikan perunding individu asing dalam bidang arkitek, kejuruteraan dan ukur bahan turut berdaftar secara sementara dengan Lembaga/Badan profesional di Malaysia selaras dengan Akta Lembaga Profesional masing-masing; dan

12.3.5. Memastikan terdapat program *Transfer of Technology/Knowledge* kepada kakitangan Agensi (sekiranya berkaitan).

12.4. Kaedah Bayaran Perunding Asing

Pengiraan yuran Input Masa bagi perunding asing adalah secara *charge rate*. Sebagai panduan, Agensi boleh menggunakan format di [Lampiran 2](#) atau format lain yang bersesuaian.

12.5. Dasar Penggunaan Mata Wang

Tawaran harga daripada perunding asing boleh dibuat sama ada di dalam Ringgit Malaysia ataupun mata wang asing. Walau bagaimanapun, bagi mengawal perbelanjaan, Agensi dinasihatkan supaya mengutamakan Ringgit Malaysia dan dinyatakan dengan jelas di dalam dokumen pelawaan.

12.6. Perolehan Perunding Oleh Agensi Kerajaan Di Luar Negara

Bagi perolehan perkhidmatan perunding yang dilaksanakan oleh Agensi/Jabatan Kerajaan di luar negara, peraturan ini adalah tidak terpakai.

13. Penggunaan Sistem Maklumat Bersepadu Perolehan Kerajaan (MyGPIS)

13.1. Agensi hendaklah memastikan perkara berikut dilaksanakan melalui Sistem MyGPIS:

13.1.1. Membuat carian perunding

- (a) Agensi hendaklah memastikan carian dibuat melalui Laporan Senarai Firma Perunding dan/atau Laporan Perolehan Syarikat Perunding dalam MyGPIS.
- (b) Kedua-dua laporan ini memaparkan maklumat firma perunding yang berdaftar dengan MOF sebagai rujukan dan membantu pengguna dalam membuat penggiliran lantikan.
- (c) Laporan Senarai Firma Perunding akan memaparkan senarai firma mengikut tapisan yang dipilih oleh pengguna dengan maklumat lantikan dalam tempoh tiga (3) tahun terkini serta purata prestasi firma untuk membantu Agensi dalam membuat pemilihan perunding.
- (d) Laporan Perolehan Syarikat pula akan memaparkan keseluruhan perolehan yang pernah dilaksanakan oleh syarikat tersebut termasuk prestasi perunding dan kategori perunding.
- (e) Profail terperinci bagi sesebuah firma perunding melibatkan maklumat kakitangan hendaklah dijana melalui Sistem ePerolehan memandangkan MyGPIS tidak memaparkan maklumat tersebut.

13.1.2. Merekod Lantikan Perunding

- (a) Agensi hendaklah memastikan sebaik sahaja SST ditandatangani balas oleh perunding, maklumat lantikan tersebut direkodkan dalam MyGPIS tidak lewat daripada lima (5) hari bekerja dari tarikh SST tersebut ditandatangani balas oleh perunding.
- (b) Agensi bertanggungjawab untuk merekodkan maklumat lantikan perunding sama ada bagi perunding LC, SC dan perunding *Non LC/SC* sama ada bagi projek konvensional mahupun projek reka dan bina.
- (c) Sebarang perubahan maklumat lantikan hendaklah dikemaskini dengan segera iaitu tidak lewat daripada lima (5) hari bekerja selepas perubahan berlaku.

13.1.3. Merekod Penilaian Prestasi Perunding

Agensi hendaklah memastikan penilaian prestasi dibuat ke atas perunding LC, SC dan *Non LC/SC* bagi setiap kemajuan

kerja untuk sesebuah projek fizikal/kajian sebelum kemajuan bayaran dibuat. Tatacara penilaian prestasi adalah sebagaimana ditetapkan dalam PK3.9.

13.1.4. **Membuat Bayaran Kemajuan Kerja Perunding**

Bagi memastikan Agensi secara konsisten melaksanakan tindakan merekod lantikan dan penilaian prestasi perunding untuk mengelakkan maklumat perunding yang tidak tepat digunakan sebagai rujukan dalam pemilihan perunding, Agensi hendaklah memastikan tindakan berikut dipatuhi:

- (a) Melaksanakan perkara di perenggan 13.1.2 dan 13.1.3;
- (b) Mencetak skrin “ Paparan Perolehan Perunding” bagi rekod perolehan yang telah dikunci masuk dan disahkan dalam MyGPIS sebagai bukti maklumat lantikan dan prestasi telah direkodkan.
- (c) Salinan cetakan skrin tersebut yang memaparkan maklumat lantikan dan penilaian prestasi bagi setiap kemajuan kerja hendaklah dilampirkan bersama dengan dokumen perakuan bayaran kemajuan kepada pegawai kewangan masing-masing;
- (d) Pegawai kewangan di Agensi masing-masing hendaklah membuat semakan bahawa sesalinan cetakan skrin di perenggan 13.1.4(b) dilampirkan bersekali dengan perakuan bayaran kemajuan. Bayaran kemajuan hanya boleh diproses sekiranya perkara di perenggan 13.1.4(a) hingga (c) dipatuhi sepenuhnya; dan
- (e) Kecuaian dalam melaksanakan perkara ini boleh mengakibatkan tindakan bersesuaian diambil ke atas pegawai yang terlibat.

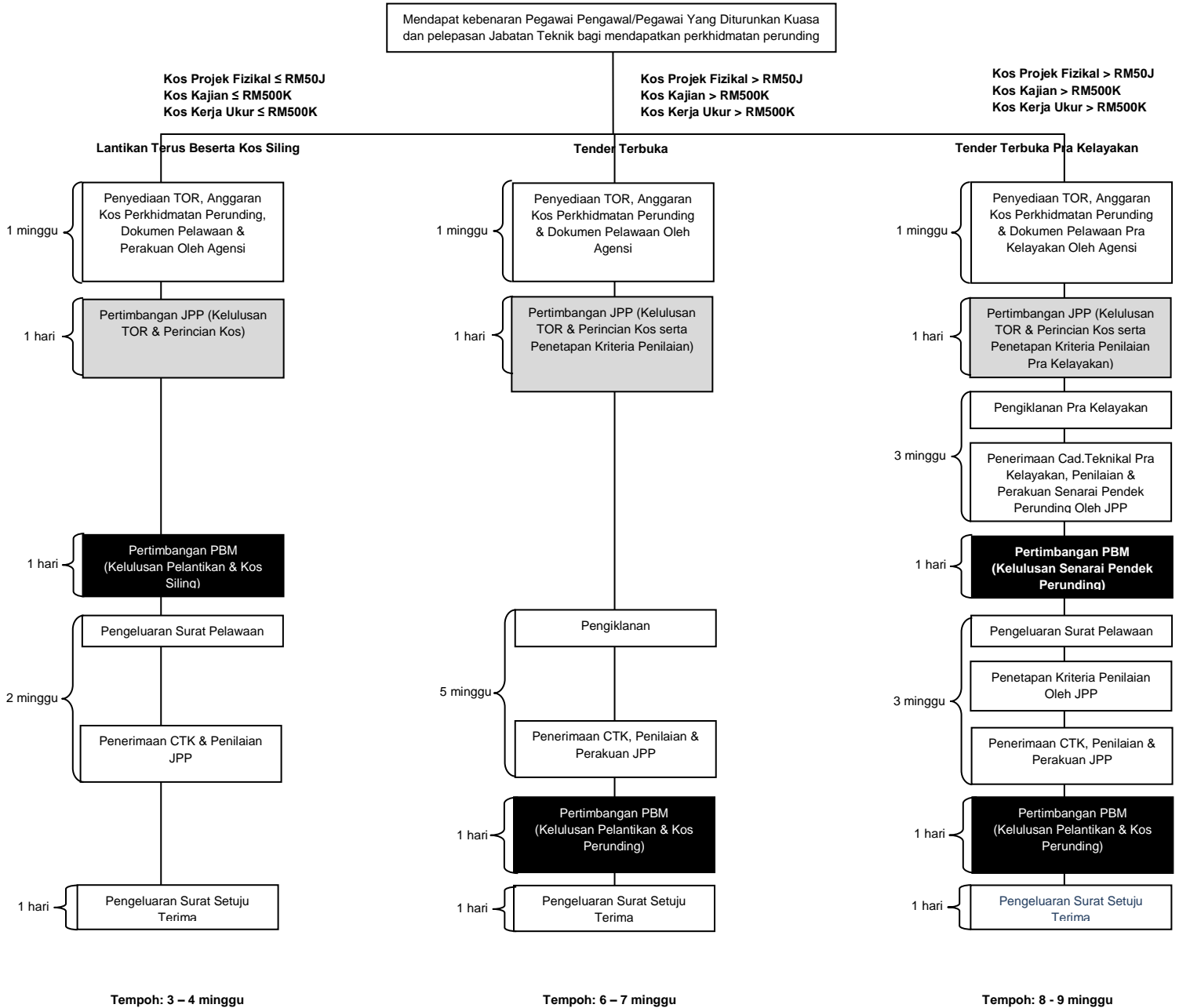
13.2. Maklumat lanjut boleh dirujuk kepada Panduan Pengguna Modul Perkhidmatan Perunding yang boleh dimuat turun melalui MyGPIS. Oleh itu, semua Agensi yang terlibat dalam perolehan perunding perlu memohon ID pengguna MyGPIS secara dalam talian bagi membuat capaian kepada sistem tersebut.

14. **Tarikh Kuat Kuasa**

Peraturan ini berkuat kuasa mulai 3 Julai 2014.
Pindaan: 1 April 2021

LAMPIRAN 1

Proses Perolehan Perkhidmatan Perunding

LAMPIRAN 2**BREAKDOWN OF RATES FOR CONSULTANT**

Project:.....

...

		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
<i>Name</i>	<i>Position</i>	<i>Basic Salary per month</i>	<i>Social Charges (% of 1)</i>	<i>Overhead (% of 1)</i>	<i>Subtotal (1+2+3)</i>	<i>Fee (% of 4)</i>	<i>Charge Rate per month (4+5)</i>

Note:

Item 1: Basic salary shall include actual gross salary before deduction of taxes. Payroll slip for each staff proposed should be submitted.

Item 2: Social Charges shall include employer's contribution to social security, paid vacation, average sick leave and other standard benefits paid by the firm to the employee. Breakdown of proposed percentage charge should be submitted and certified by External Auditor.

Item 3: Overhead shall include general administration cost, rent, etc. Breakdown of proposed percentage charge for overhead should be submitted and supported by relevant documents.

Item 5: Fee shall include company profit and other costs (overseas allowances, etc).